Dosarul nr. **2r-80/26** Judecătoria Bălți sediul Sîngerei
judecător Păun Cristina

D E C I Z I E
16 aprilie 2026
Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa
Președintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Țihonschi, Mariana Sajin

Examinând, fără citarea părților, recursul depus de Onceanu Svetlana prin intermediul avocatului Bulat Alexandru împotriva încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 18.02.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Onceanu Svetlana împotriva lui Onceanu Arcadi privind partajarea averii, prin care cererea a fost restituită,-

a constatat:

La data de 02 februarie 2026 reclamanta Onceanu Svetlana s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Onceanu Arcadi privind partajarea averii.

Reclamantul a solicitat partajarea proprietății comună devălmașă după cum urmează apartamentul ***** cu nr. cadastral *****; Terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0025 ha din *****, cu nr.cadastral *****; Garaj amplasat în ***** cu nr.cadastral *****.01. prin atribuirea a 1/2 cotă parte ideală; automobil de model Dacia Duster, a/f 2024, caroserie nr. *****, cu n/î *****, prin încasarea a ½ cotă parte din prețul automobilului; Vânzarea bunurilor imobile, proprietate comună pe cote părți, la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei deținute.

Prin încheierea judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 03 februarie 2026 nu s-a dat curs cererii din motivul nerespectării prevederilor art. 166-167 CPC, fiind acordat un termen de 10 zile calendaristice din data recepționării copiei încheierii respective, să înlăture următoarele neajunsuri și să prezinte anume:- - certificatul/raportul de expertiză cu privire la evaluarea bunului imobil a cărui partajare se solicită, la ziua înaintării cererii de chemare în judecată, în vederea stabilirii cuantumului achitării taxei de stat reieșind din ½ cotă-părți din valoarea bunurilor care solicită a fi partajate, răspunsul DAAC Autotest, cât și dovada respectării procedurii prealabile.

La data de 16 februarie 2026, avocatul reclamantei a depus o cerere prin care a solicitat punerea pe rol a cererii de chemare în judecată menționând faptul că, a prezentat instanței certificatele actualizate și extrasul din registrul bunurilor imobile în care este indicat valoare cadastrală a bunului, totodată a atras atenția judecătorului că reclamanta este beneficiara serviciilor garantate de stat din motiv că nu este angajată în câmpul muncii și nu dispune de surse financiare care ar depăși suma de 5 500,00 lei.

Referitor la procedura prealabilă, consideră că legea nu stabilește în aceste litigii necesitatea respectării procedurii prealabile.

Mai mult a invocat faptul că reclamanta este victima violenței în familie existând în această privință și o cauză penală aflată pe rolul Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei). Cu referire la prezentarea răspunsului de la DAAC nu-l poate prezenta or, s-a adresat cu o interpelare în adresa ultimilor însă nu a obținut nici un răspuns.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 18.02.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Onceanu Svetlana împotriva lui Onceanu Arcadi privind partajarea averii a fost restituită în temeiul art.171 alin. (2).

Solicitarea recurentului:

La data de 05 martie 2026, Onceanu Svetlana prin intermediul avocatului Bulat Alexandru a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 februarie 2026 emisă de Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei), solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și punerea pe rol a acțiunii civile.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea contestată a fost pronunțată la 18.02.2026, Colegiul constată că recursul depus la data de 05.03.2026 a fost depus în interiorul termenului prevăzut de lege, având în vedere data emiterii încheierii contestate, or actul judecătoresc menționat a fost înmânat reprezentantului recurentei la data de 18.02.2026 potrivit semnăturii amplasate pe cotorul dosarului.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat faptul că prin Cererea înaintată la data de 16 februarie 2026, avocatul reclamantei a explicat instanței de judecată faptul că reclamanta nu dispune de surse financiare necesare pentru a plăti taxele de stat care sunt calculate din valoare stabilită de oficiul cadastral şi în mod sigur nu dispune de surse financiare pentru a comanda un raport de evaluare a bunurilor imobile care urmau a fi partajate.

Luptându-se cu multiple probleme financiare într-un final reclamanta a achitat pe deplin taxa de stat pentru bunurile imobile care urmau a fi partajate. Evident taxa de stat a fost achitată din valoarea nominală stabilită de Serviciul Cadastral Sîngerei.

Consideră că Instanța de judecată trebuie să cunoască că o expertiză de evaluare a valorii bunurilor imobile costă la rândul ei foarte scump şi nu fiecare cetățean, mai ales cu venituri modeste, îşi permite să achite o astfel de expertiză. Costul expertizei de multiple ori depășește suma taxei de stat pe care reclamantul deja a achitat-o.

Reține că nu în zadar Codul de Procedură Civilă a R. Moldova prevede norma legală care obligă partea în proces care solicită o expertiză de evaluare a bunurilor imobile să achite prețul unei astfel de expertize.

Anume lipsa surselor financiare a şi determinat-o pe reclamantă să solicite partajarea bunurilor imobile prin vânzarea la licitație a acestora.

Cât privește interpretarea eronată dată de instanța de judecată la prevederea legală de vânzare la licitație a bunurilor imobile, menționează că instanța de judecată indică în Încheierea sa din 18 februarie 2026 că pentru dispunerea vânzării la licitație este necesar de exclus în prealabil celelalte moduri de partajare reglementate de legislația în vigoare.

Acest fapt denotă că instanța de judecată greșit percepe prevederile legale şi spiritul legii fapt ce cu adevărat poate duce la încălcarea drepturilor participanților în procesul de judecată.

Părțile în procesul de partajare a bunurilor imobile sunt libere să aleagă independent şi

nesilit de nimeni cu privire la modul în care vor partaja proprietatea comună fără ca să fie obligate să respecte careva ierarhie de modalități de partajare a bunurilor imobile.

Legiuitorul prin modificările recente a legislației civile a progresat și îmbunătățit modalitățile de partajare a bunurilor imobile.

Un exemplu elocvent în acest sens este posibilitatea partajării bunurilor imobile la licitație în mod imediat dacă acest lucru îi convine unuia din coproprietari.

Legiuitorul în legislația civilă a introdus percepția de convenienţă (comoditate). Cu alte cuvinte dacă un bun are mai mulți coproprietari şi unul din ei nu doreşte să mai dețină acest bun în coproprietate comună nimeni nu poate să-l oblige să aibă în continuare un bun în coproprietate.

Reclamanta dorește să se detașeze totalmente de pârât şi viața acestuia, respectiv nu dorește să aibă careva interacțiune cu ultimul în careva mod, mai cu seamă nu dorește ca pe viitor să dețină în proprietate comună pe cote-părți careva bunuri mobile sau imobile din care considerent şi a înaintat cerința de vânzare la licitației a tuturor bunurilor proprietate comună devălmaşă.

Instanța de judecată în încheierea din 18 februarie 2026 consideră că abordarea speței în cauză în felul expusă de ea ar asigura protejarea drepturilor coproprietarilor şi evitarea unui dezechilibru sau avantajării unuia dintre ei.

Abordarea instanței de judecată este una absolut greşită şi mai grav ca atât, părerea instanței este contrară legii civile.

Drepturile coproprietarilor sunt asigurate de legea civilă care garantează dreptul fiecărui coproprietar la răscumpărarea cotei-părți celuilalt coproprietar, iar ceea ce face instanța de judecată este un abuz care creează anume acel dezechilibru pe care instanța de judecată pretinde că încearcă să îl evite.

Prin cererea din 16.02.2026 apărătorul reclamantei a mai menționat faptul că pârâtul deja a înstrăinat automobilul de model Dacia Duster care a fost procurat din salonul DAAC Hermes din mun. Bălți şi a solicitat eșalonarea sau scutirea de taxa de stat pentru că valoarea acestuia este impunătoare iar reclamanta nu dispune de surse financiare pentru achitarea taxei de stat calculate.

Mai mult ca atât, reclamanta nu poate demonstra prețul real achitat pentru automobilul Dacia Duster din simplu considerent că compania DAAC Hermes care a vândut automobilul refuză să furnizeze informația cu privire la costul automobilului.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Studiind temeiurile recursului, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate din următoarele motive.

Conform art. 427 alin.(1) lit. „b” Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 02 februarie 2026 reclamanta Onceanu Svetlana s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Onceanu Arcadi privind partajarea averii, solicitând partajarea proprietății comună devălmașă după cum urmează apartamentul ***** cu nr. cadastral *****; Terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0025 ha din *****, cu nr.cadastral *****; Garaj amplasat în ***** cu nr.cadastral *****.01. prin atribuirea a 1/2 cotă parte ideală; automobil de model Dacia Duster, a/f 2024, caroserie nr. *****, cu n/î *****, prin încasarea a ½ cotă parte din prețul automobilului; Vânzarea bunurilor imobile, proprietate comună pe cote părți, la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei deținute.

Prin încheierea judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 03 februarie 2026 nu s-a dat curs cererii din motivul nerespectării prevederilor art. 166-167 CPC, fiind acordat un termen de 10 zile calendaristice din data recepționării copiei încheierii respective, să înlăture următoarele neajunsuri și să prezinte anume:- - certificatul/raportul de expertiză cu privire la evaluarea bunului imobil a cărui partajare se solicită, la ziua înaintării cererii de chemare în judecată, în vederea stabilirii cuantumului achitării taxei de stat reieșind din ½ cotă-părți din valoarea bunurilor care solicită a fi partajate, răspunsul DAAC Autotest, cât și dovada respectării procedurii prealabile.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 18.02.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Onceanu Svetlana împotriva lui Onceanu Arcadi privind partajarea averii a fost restituită în temeiul art.171 alin. (2).

Pentru a dispune astfel, instanța ierarhic inferioară a stabilit că depunerea certificatelor și extraselor din registrul bunurilor imobile nu pot înlocui raportul de expertiză tehnică judiciară pentru evaluarea bunului imobil a cărui partajare se solicită. Astfel, expertiza este necesară pentru stabilirea valorii bunului, iar în lipsa acesteia, instanța nu se poate pronunța asupra solicitărilor de scutire de la plata taxei de stat.

Totodată, instanța de fond a reținut că, pentru a se recurge la modalitatea de partaj prin vânzarea bunului imobil la licitație publică și distribuirea prețului obținut către coproprietari, proporțional cu cotele-părți deținute, este necesar să fie excluse, în prealabil, celelalte moduri de partaj reglementate de legislația în vigoare, iar o astfel de abordare asigură protejarea drepturilor coproprietarilor, prin evitarea creării unui dezechilibru sau a avantajării unuia dintre ei în detrimentul celorlalți, în raport cu cotele-părți pe care le dețin.

În conformitate cu art.171 alin. (1) Cod de procedură civilă, „După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor”.

Potrivit art. 171 alin. (2) Cod de Procedură Civilă RM, „Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs”.

Stabilind oportunitatea primirii cererii de chemare în judecată pe rol, instanța urma să țină cont de obiectul litigiului care constă în partajul bunurilor în devălmășie, or în acest caz, reclamanta Onceanu Svetlana a depus maximă diligență cu privire la prezentarea tuturor actelor impuse de a fi prezentate de către instanța de fond, respectiv de lege.

Astfel, Colegiul judiciar al Curții de Apel Nord atestă faptul că apartamentul ***** cu nr. cadastral *****; Terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0025 ha din *****, cu nr.cadastral *****; Garaj amplasat în ***** cu nr.cadastral *****.01 pot fi evaluate prin prezentarea certificatelor ce atestă valoarea acestora cum ar fi certificatul privind valoarea bunului imobil din 19.02.2025 ce atestă valoarea apartamentul ***** cu nr. cadastral ***** în mărime de 29 760 lei (f.d. 17), certificatului privind valoarea bunului imobil din 24.02.2025 a Garajului amplasat în ***** cu nr.cadastral *****.01 în mărime de 15 003,00 lei (f.d. 17 Verso) și contractului de vânzare-cumpărare a terenului din 10.09.2021 dintre Unitatea administrativ teritorială orașul Sîngerei, R. Moldova și Onceanu Svetlana prin care s-a vândut Terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0025 ha din ***** în sumă de 435,97 lei (f.d. 14-16).

În conformitate cu dezideratele prevederilor art. 166 alin. (2) lit.g) Cod Procedură Civilă RM, „În cererea de chemare în judecată se indică: g) valoarea acţiunii, dacă aceasta poate fi evaluată”.

În conformitate cu art. 87 alin. (2) Cod de procedură civilă, valoarea acțiunii se indică de către reclamant, instanța intervenind doar în cazul unei necorespunderi vădite între valoarea declarată și valoarea reală a pretențiilor, situație care nu a fost demonstrată în speță.

Astfel, reieșind din faptul că, la materialele cauzei a fost anexat extrasele din Registrul Bunurilor Imobile cu numărul cadastral nr. ***** și cu nr. cadastral; *****.01, și nr.cadastral ***** prin anexarea contractului de vânzare-cumpărare a terenului din 10.09.2021 dintre Unitatea administrativ teritorială orașul Sîngerei, R. Moldova și Onceanu Svetlana din care rezultă neechivoc valoarea acestora, iar taxa de stat a fost achitată potrivit prevederilor Legii taxei de stat nr. 213/2023 prin anexarea ordinului de încasare a numerarului nr. QSG626*556949/A din 24.12.2025 în mărime de 2 091,00 (f.d. 6), instanța de fond urma să primească cererea de chemare în judecată în cazul în care la momentul depunerii acțiunii, valoarea bunurilor a fost identificată chiar și cu aproximație, fapt expres învederat în prevederile art. 166 alin. (2) lit. g) CPC.

Potrivit art. 88 alin. (1) Cod de procedură civilă, în situația în care determinarea exactă a valorii acțiunii este dificilă la momentul depunerii cererii, taxa de stat se achită în mod aproximativ, urmând ca eventualele diferențe să fie stabilite și încasate ulterior, la soluționarea cauzei în fond.

Prin urmare, cadrul legal național permite în mod expres atât indicarea unei valori aproximative a acțiunii, cât și achitarea provizorie a taxei de stat, ceea ce exclude posibilitatea restituirii cererii de chemare în judecată pentru motive ce țin de imposibilitatea determinării exacte a valorii bunurilor la etapa inițială.

În circumstanțele de drept și de fapt enunțate, Colegiul Civil consideră că instanța de fond prematur a decis restituirea cererii de chemare în judecată înaintată de Onceanu

Svetlana împotriva lui Onceanu Arcadi privind partajarea averii, or aceasta a dat dovadă de bună-credință și s-a conformat dispozițiilor instanței în măsura posibilităților pe care le-a posedat la momentul înlăturării neajunsurilor stabilite, achitând suma taxei de stat pentru bunurile valoarea cărora la partajare se cunoaște la momentul depunerii acțiunii.

Cu privire la formularea interpelării către DAAC Hermes, Colegiul atestă că dovada trimiterii acesteia nu este necesară, or stabilirea acestei chestiuni urmează a fi examinată odată cu fondul cauzei și nicidecum la etapa primirii cererii.

Mai mult, Colegiul remarcă că în circumstanțele descrise, culpa neprezentării actelor impuse de către instanța de fond nu-i poate fi imputată reclamantei.

Totodată, Colegiul Civil urmează să aprecieze că Onceanu Svetlana nu era obligată să achite taxa de stat, or aceasta este scutită de drept de la plata acesteia.

În acest sens, potrivit prevederilor 1.4[1]. legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 cu modificările introduse prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25, „Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru victimele violenței în familie în cauzele privind partajul averii și alte litigii patrimoniale în legătură cu actele de violență în familie”.

Potrivit încheierii judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 03 februarie 2025, cererea victimei Onceanu Svetlana privind aplicarea măsurilor de protecție a victimei violenței în familie față de agresorul Onceanu Arcadi a fost admisă (f.d. 21-22).

Într-o altă ordine de idei, Colegiul Civil remarcă faptul că respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară trebuie să fie prevăzută expres de lege, în acest sens instanța de fond nici nu face trimitere la norma expresă care ar prevedea o astfel de cale, invocând considerații proprii în vederea oportunității existenței acesteia, fapt inadmisibil la speță.

Or, pentru determinarea nerespectării procedurii de soluționare prealabile a cauzei pe cale extrajudiciară, aceasta trebuie să fie prevăzută expres prin:

1- Lege;
2- Contractul părților.

La caz, legea nu prevede nici nu prevedea respectarea procedurii prealabile în cazul cererii privind partajarea averii.

Având în vedere ansamblul celor expuse în conexiunea tuturor circumstanțelor relevante, Curtea de Apel Nord stabilește că instanțele judecătorești nu pot suprima drepturile și libertățile fundamentale ale omului, nu pot refuza să judece cauze civile pe motiv de lipsă sau neclaritate a normei juridice sau inexistenței unui act solicitat de instanță care nu poate face obiectul respingerii acțiunii civile, or dreptul la un tribunal poate fi supus unor limitări prin reglementări rezonabile, subliniind în acest sens importanța echilibrului între exercitarea justiției și respectarea drepturilor omului, or conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este absolut. Statele pot introduce limitări, dar acestea trebuie să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim și să nu constituie o barieră excesivă pentru accesul la o instanță.

Chiar dacă există limitări de ordin procedural sau în drepturi ale părților într-un proces civil, acestea nu trebuie să împiedice accesul efectiv la justiție al persoanelor care au o cauză justă de a se adresa instanței.

Or, în circumstanțele stabilite Colegiul subliniază cu certitudine faptul că restituirea cererii de chemare în judecată este contrară prevederilor legale și îngrădește accesul liber la justiție garantat de art. 20 din Constituție și este contrară art.6 CEDO care asigură dreptul la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenței constante a **Curtea Europeană a Drepturilor Omului**, dreptul de acces la o instanță, garantat de art. 6 §1 CEDO, nu este absolut, însă limitările impuse de stat nu trebuie să afecteze însăși esența acestui drept.

Curtea a subliniat că formalismul excesiv în aplicarea normelor procedurale, atunci când conduce la împiedicarea examinării fondului cauzei, constituie o restrângere disproporționată a dreptului de acces la justiție.

În speță, restituirea cererii de chemare în judecată pentru motive independente de voința reclamantei a creat o barieră excesivă și nejustificată, incompatibilă cu exigențele art. 6 CEDO.

Având în vedere cele expuse, colegiul civil ajunge la concluzia că încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 18.02.2026 urmează a fi casată cu restituirea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Colegiul civil ține să menționeze că, la judecarea cauzei, instanţa de fond urmează să ţină cont de cele indicate, să asigure exercitarea de către părţi a drepturilor sale procesuale în vederea examinării complete a tuturor circumstanțelor cauzei în mod obiectiv și, în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează situaţia creată între părţile implicate în litigiu, să adopte o soluție legală şi întemeiată pe caz.

În temeiul art.427 alin.(1) lit. „b”, 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E:

Recursul declarat de Onceanu Svetlana prin intermediul avocatului Bulat Alexandru se admite.

Încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 18.02.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Onceanu Svetlana împotriva lui Onceanu Arcadi privind partajarea averii se casează integral cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Țihonschi Mariana Sajin